کلید نگاه جهادی و لزوم خودکفایی در ارتش را رهبر معظم انقلاب اسلامی در سال های آغازین پیروزی انقلاب اسلامی زدند. ابتکاری که در جنگ موانع بسیاری را از پیش روی ارتش برداشت و اینک با گذشت بیش از سه دهه آثار و برکات آن بیش از پیش آشکار شده است.

به مناسبت روز ارتش با امیر سرتیپ‌دوم سید مسعود رضا زواره‌ای، رئیس اداره تحقیقات و جهاد خودکفایی نزاجا به گفتگو نشستیم.

گفت و گوی کیهان با امیر سیدمسعود رضا زواره ای مسئول تحقیقات و جهاد خود کفایی نزاجا

حرکت از تجهیزات به سوی فناوری

■ سید محمد مشکوه الممالک

*** امیر با توجه به اینکه این سازمان با ابتکار رهبر انقلاب ایجاد شد بفرمایید راهبرد و تدابیر ایشان در این حوزه چیست؟**

تحقیقات و خودکفایی در ارتش قبل از انقلاب معنا و مفهومی نداشت،چون ارتش قبل از انقلاب در راستای راهبردها و تاکتیک های آمریکا در منطقه عمل می کرد و حدود ۹۰درصد تجهیزات ما غربی بود. ازهمان روزهای اول انقلاب خودکفایی به صورت خود جوش کلید زده شـد. بعد از پیروزی انقلاب بیش از ۵۰ هزار مستشار ناگهان از ارتش رفتند، آموزش های خیلی از تجهیزاتی که از غرب به ما داده بودند، هنوز کامل نشده بودو برخی تجهیزات حتی در استارت زدن هم مشکل داشتند چون به خاطر آموزش ناتمام قرار نبود که آنها روشن شود، خود کفایی ارتش از این جا شروع شد. بعد آشوب هایی در کشور داشتیم که ارتش به عنوان اولین نیروی سازمان یافته در غائله گنبد وکردستان ورود کرد. نیروی زمینی هم به عنوان اولین وضعیت در تجهیزات حوزه رزم و هوانیروز به عنوان پشتیبانی نزدیک هوایی وارد عمل شد. این تجهیزات بعد از استفاده نیاز به تعمیرات و نگهداری داشتند با توجه به این که زنجیره تامین ما در یک کشور خارجی تنیده شده و تحریم ها هم از همان روزهای اول انقلاب کلید خورده بود بعد از انقلاب هیچ قطعه ای نیامد. پس از قطع شدن این زنجیره ، برای تداوم مجبور شدند که آن ها را از بازارهای داخلی تهیه و تامین کنند برای آن باید سطح شناخت از تجهیزات را گسترش می دادند. بلافاصله بعد از انقلاب جنگ تحمیلی را داشتیم ، در سال اول تجهیزات آرام آرام پای کار آمد وافرادی به جهت کمک مراجعه کرده و هر کار می توانستند انجام دادند،از این رو خودکفایی در ارتش به صورت غیر نظام مند شکل گرفت ،طبق مستندات تاریخی اوایل سال ۶۱مقام معظم رهبری که آن زمان رئیس جمهور بودند در یک صبحگاه مشترک در بندرعباس اظهار می کنند که بنده خدمت حضرت امام (ره) رسیدم و به ایشان پیشنهاد دادم که معاونت هایی با عنوان جهاد خودکفایی در نیروهای ارتش تشکیل شود و فرایند خود کفایی شکل بگیرد.با استناد به این موضوع حضرت آقا اولین بنیانگذار خودکفایی در ارتش ونظام مندی حرکت های خود جوش در این نیرو بودند .پس از شکل گیری، تحقیقات در راستای قطعه سازی آغاز شد و حضرت آقا از آن به عنوان نهضت قطعه سازی یاد کردند. این کلید واژه هایی است که مختص خود معظم له است و عمق این واژه ها تأثیر بسزایی در عقیده و فکر ما دارد. جنگ تحمیلی یک جنگ طولانی بودو تمام دنیا در حمایت از دشمن ما بسیج شده بودند این سبب شدکه تنها به قطعه سازی کفایت نکنند به ویژه در حوزه الکترونیک شروع به مهندسی معکوس کردندو آن را ارتقاء دادند. تا اواخر جنگ برخی سامانه های ابتکاری ساخته شدکه این نه فقط در ارتش بلکه در سپاه هم اتفاق افتاد ،مهندسی رزمی ومهندسی آب از مسائلی بود که به صورت ابتکاری رخ داد و تجهیزاتی که در اواخر جنگ به کار گرفتیم و تغییر کاربری در جنگ افزار ها ابتکارات بچه های نیروی زمینی بود. صنایع دفاعی موشک عقاب ساخته و طراحی شده توسط همین سیستم ها بود. این ها همه ریشه در خلاقیتی بود که از معاونت جهاد خودکفایی برآمد. در اوائل دهه ۷۰ اتفاق مهمی رخ داد و آن این بودکه با مصوبه حضرت آقا کلمه تحقیقات به معاونت های جهاد خودکفایی نیروها اضافه شد وایشان در صبحگاه مشترکی درستاد مشترک ارتش فرمودند: ما باید خود کفا باشیم و روی پای خودمان باستیم، به دنبال ساختن تجهیزات، تانک، نفر بر ،کشتی ،هواپیما و..باشید شما امکانات را در اختیار دارید و می توانید.

مفهوم و فحوای کلام ایشان نقطه عطفی بود که نیروهای تحقیقاتی و خودکفایی در ارگانهای ارتش، هوایی- زمینی- دریایی به یک خودباوری رسیده و از حوزه قطعه سازی، به حوزه طراحی و ساخت بروند. یک سازمان تحقیقاتی زمانی می تواند وارد مقوله طراحی و ساخت شود که مراحل مهندسی معکوس را پشت سر گذاشته و به یک بلوغی رسیده باشد.تا آن زمان خود سازمان تحقیقاتی این بلوغ را حس نکرده بود اما مقام معظم فرماندهی کل قوا این بلوغ را حس کرده و با یک فرمان آن را ابلاغ کردند. این فرمان باعث شد که ۳ پروژه کلیدی با سه محصول سرنوشت ساز تولید شود. در نیروی هوایی خدا رحمت کند شهید ستاری را که بنیانگذار پروژه ی "اوج"نیروی هوایی بود که منجر به ساخت جنگنده های صاعقه و آذرخش ،همچنین پروژه ی "موج" در نیروی دریایی منجر به ناوشکن جماران ودر نیروی زمینی پروژه "ذوالفقار" منجر به طراحی و ساخت تانک ذوالفقار ایران شد. یعنی جوانان غیور ما با این باور و همت بود که چنین محصولاتی را طراحی کردند وساختند.همچنین خودروی نینوا که نیروی زمینی سال گذشته رو نمایی کرد بر مبنای تدابیر حضرت آقا بود که فرمودند تحرّک نزاجا دغدغه من است به دنبال تحرک باشید.

*** ماهیت جنگ ها در دنیای امروزی تغییر کرده ، لذا نوع تجهیزات ، فناوریها و فرماندهی هم تغییر کرده است. شما چقدر در این زمینه به طور سیستماتیک مطالعه دارید و برنامه هایتان چقدر با این تغییرات جلو می رود؟**

در این رابطه حضرت آقا به خصوص خطاب به ارتش می فرمایند :دشمن خود را متحول کرده و دیگر دشمن ۲۰۰۲ نیست شما هم نیاز به یک تحول اساسی دارید. فرمانده محترم نیروی زمینی نیز بارها در سخنرانی های خود اعلام کرده اندکه طرح تحول نزاجا در قالب طرح ثامن الائمه ،این یک تحول ساختاری است. تحول ساختاری برمبنای همین تغییر ماهیت جنگ هاست، وقتی ساختار و سازمان تغییر می کند به تبع تاکتیک ها و تجهیزات هم تغییر می کند یعنی صحنه نبرد تلفیقی از ساختارها، سازمان ها، تاکتیک ها و تجهیزات است که تجهیزات آخرین لایه آن است . ما دقیقا دشمن را رصد می کنیم نه فقط دشمن بلکه تمام دنیا را رصد می کنیم. وظیفه هر کشور است که حتی اگر تهدید مستقیمی نداشته باشد بداند در دنیا چه اتفاقاتی در حال وقوع است. حق هر کشوری این است که تمامیت ارضی خود را با بهترین ها پوشش دهد. ما همیشه دنیا و حوزه های تاکتیک، ساختار و سازمان را زیر نظر داریم و در پی بومی سازی و منطبق کردن آنها براساس شرایط سرزمینی و راهبردها هستیم. ما معتقدیم فناوری به تنهایی تعیین کننده نیست، فناوری یک شق اصلی میدان نبرد است. لذا این عقیده که هر کشوری ،بهترین و مدرن ترین تجهیزات را خریداری می کند، الزاماً قوی ترین نیروی مسلح را دارد اشتباه است. در دهه های گذشته می بینید ، نیروهای مسلحی در دنیا بوده اند که با یک فناوری قابل قبول ،در سازمان مناسب وبا خلاقیت توانسته اند بالاترین وبهترین ارتش ها را به چالش بکشند. این همان وضعیتی است که ما هم از آن استفاده می کنیم .در رابطه با مطالعه سیستماتیک ما بحث آینده نگاری را مطرح می کنیم چرا که برای مطالعات حال و آینده چند برداشت داریم،۱. پیش بینی۲. آینده پژوهی future study)) یعنی مطالعه گذشته تا حال و دانستن این که آینده ،منحنی تابعی از گذشته است۳. آینده نگاری درحقیقت کاری است که نیروهای ابر قدرت در منطقه انجام می دهند یعنی جایگاه خود را در آینده مشخص کرده و از حالا برای آینده برنامه ریزی می کنند ،ما نیزبا رصد کردن آنها متوجه برنامه هایشان در آینده می شویم. سیاست ما آفندی نیست و ما قصد کشور گشایی نداریم سیاست و راهبرد نیروهای مسلح در قالب پدافندی است که ممکن است گاهی عکس العمل پیش دستانه هم داشته باشند. تلاش می کنیم که تجهیزات محور حرکت نکنیم بلکه فناوری محور حرکت کنیم. وقتی فناوری محور حرکت کنید دانش در سازمان شما رسوخ می کند و بر اساس نیازمندی های عملیاتی قادر خواهید بود هرگونه نیازی را بسازید .کسی که قطعه می سازد هر نقشه ای را به او بدهند، می سازد چون به کار خود اشراف پیدا کرده است. کشورهایی که فناوری نوین را می خرند بعد از خرید محصول ،برای ارتقای آن مجبورند به همان کشور سازنده مراجعه کنند .اما وقتی خود ما محصولی را بسازیم، این قابلیت را داریم که محصول خود را همزمان با رشد فناوری ارتقا دهیم.

*** چشم انداز بلند مدت شما در این سازمان چیست؟چه افق هایی را برایش ترسیم کرده اید؟**

ما در سازمان تحقیقات و جهاد خود کفایی برنامه های ابلاغی داریم که از طریق ستادهای بالاتر ابلاغ شده است.در تحقیقات ما دو سازماندهی منطبق بر هم داریم یکی سازمان داخل نیروی زمینی است که ما با معاونت های ذی ربط بویژه معاونت عملیات نیروی زمینی ،برای افزایش توان رزمی معاونت عملیات همکاری می کنیم. اداره تحقیقات و جهاد خودکفایی تنظیم کننده روابط بین تحقیقات نیروهاست. همچنین در ستاد کل نیروهای مسلح در معاونت آمادوپشتیبانی اداره ای به نام اداره تحقیقات صنعتی وجود دارد که در حقیقت وظیفه همگام کردن فعالیت های تحقیقاتی در سطح نیروهای مسلح اعم از سپاه، ارتش و وزارت دفاع را بر عهده دارد. پروژه ها سطح بندی دارد یک سطح ابلاغی ستاد کل، یک سطح مصوبه ارتش و یک سطح مصوبه خود نیروی زمینی و فرماندهی محترم این نیرو که بودجه ها و اعتباراتش هم بر همان اساس صورت می گیرد. خروجی های پروژه ها بعد از اینکه ارزیابی شد گسترش پیدا کرده و عام می شود.طبق فرمان مقام معظم فرماندهی کل قوا که فرمودند تحقیقات در نیروها انجام شود ولی تولید به صنعت برود،پروژه های متعددی در سطح نیروهای مسلح وجود دارد که تولید آن در صنایع انجام گرفته است. در اواخر

سال گذشته تولید ناو جماران۲ در صنایع دفاعی نشات گرفته از جماران ۱ را داشتیم که دانش فنی آن در نیروی دریایی ارتش شکل گرفته بود. در حوزه زمینی نیز محصولاتی داریم که انتقال فناوری به صنایع دفاعی کرده وتوسط صنعت درحال تولید است.برخی موارد هم در تولید محدود جوابگوی نیاز نیروی زمینی است که تولید آن در سازمان تحقیقات جهاد خود کفایی انجام می شود. مضافا نیروی زمینی ارتش زیرساخت های مناسبی هم دارد، ما کارخانه های متعددی در نیروی زمینی داریم که وظیفه بازسازی یا نوسازی را برعهده دارد که برخی پروژه ها و دست اوردها برای تولید به آن کارخانه ها سرازیر می شود. چشم انداز بلندی که برای سازمان ما ترسیم شده برمبنای برنامه های ابلاغی رده های بالاست، چشم اندازی که خودما ترسیم کرده ایم براساس راهبردهای درازمدت نظام مقدس جمهوری اسلامی و بیشتر برمبنای فناوری است، یعنی ما چشم اندازهای بلند را براساس تجهیزات نمی گذاریم بلکه برمبنای دستیابی به حوزه های دانشی برتر ساز می گذاریم که انتها ندارد، یعنی هرچه به جلو بروید باید ارتقا پیدا کنید ،حضرت آقا فرمودند به دنبال دانش هایی باشید که برتری ساز باشند یعنی یا قدرت ساز یا ثروت ساز باشند.

*** با توجه به شعارهای عمدتا اقتصادی که سال های اخیر از سوی رهبری اعلام شد، آیا می توان روزی را دید که صنعت دفاعی نه تنها بومی شده بلکه با صادرات به رونق اقتصاد کشور نیز کمک می کند؟**

بحث اقتصادی کردن صحنه نبرد یکی از دغدغه های نیرو های فرا منطقه ای است. نگرش اقتصادی در صحنه ی نبرد اولویت است ،حال در حوزه اقتصادی کردن و شعار هایی که مبتنی بر شعار های سال مقام معظم فرماندهی کل قوا است همین که خودکفا باشید این خود بخشی از اقتصاداست. شاید برخی از تجهیزات را فلان کشور با قیمت پایین تر از قیمت تمام شده به شما بدهد ولی سوال این است که آیا در زمان بحران هم با همین قیمت به شما خواهد داد؟ شاید قیمت تمام شده گندم کشور ما نتواند با خیلی از کشور ها برابری کند ولی خودکفایی گندم به عنوان یکی از شعار های اصلی نظام مقدس جمهوری اسلامی بوده ،در حوزه دفاعی نیز همین گونه است مطمئن باشید که خود کفایی اقتصادی، تراست چون محال است که ان فناوری هایی که به ما می دهند با سودهای گزاف نباشد.در ضمن باید دانست هنگام قرار گرفتن در شرایط بحران چگونه با ما رفتار می کنند،بنده استناد می کنم به سخنان مقام معظم رهبری که در سال های اولیه جنگ از فروختن سیم خاردار هم به ما دریغ می کردند. در شرایط بحران است که اقتصادی کردن معنا و مفهوم پیدا می کند پس در کلیات اقتصادی کردن همین بس که خودکفا باشیم. مااگر بتوانیم ماموریت های حوزه تحقیقات که برای ما تعریف شده رابه خود کفایی در نیروی زمینی ارتش جمهوری اسلامی منتهی کنیم این خود اقتصادی کردن محیط است. چون مطمئناً محصول ما از بسیاری کشور های دیگر ارزان تر ،باکیفیت مطلوب تر و گاه خدماتی که ما به نیروی زمینی می دهیم اقتصادی و نازل تر است .در رابطه با صادرات دفاعی باید عرض کنم که صادرات دفاعی در ید ما نیست ، متصدی و متولی حوزه صادرات دفاعی ، وزارت دفاع و پشتیبانی نیرو های مسلح است، اگر قرار باشد که ما نقشی داشته باشیم در همان فرآیند پیش تعریف شده ای که عرض کردم ، تحقیقات در نیرو ها انجام می شود ، تولید در صنعت انجام می شود ، وظیفه ما این است که دانش فنی حاصل از تحقیقات را به صنعت انتقال فناوری کنیم .اما در رابطه با سازمان های همجوار و یگان های هم رده ی خودمان ،سپاه پاسداران ، نیروی انتظامی یا در داخل نیرو های ارتش اگر تعاملی صورت بگیرد، با هماهنگی این کار انجام پذیر خواهد بود .

*** ارتباط این سازمان با نخبگان غیرنظامی و نهادهای علمی و دانشگاهی کشور چگونه است؟ از این پتانسیل ها استفاده می شود و چه برنامه هایی برای پرورش بیشتر آنها دارید؟**

برای ایجاد حوزه های دانشی برتر ساز باید آزمایشگاه ایجاد کنید، نیروی انسانی کارآمد داشته باشید یعنی آن نیروی انسانی که از لحاظ دانش در سطح مناسبی باشد، مدارج دانشگاهی را به شایستگی گذرانده باشد، از مهارتهای فردی بالایی برخوردار باشد. البته افراد تراز اولی که چندده تا مقاله ISI در حوزه های متالوژی ، مکانیک ،الکترونیک ، رادار و...دارند لزوما برای ما کارآمد نیستند ،چون جایگاه وقوع تحقیقات نیروها ،نزدیک محصول است یعنی مقاله ISI نیاز عملیاتی را برطرف نمی کند ما نیاز به عملگرایی داریم.برای ما در مقابل دانش ،مهارت بسیاراهمیت دارد.ما هیچ گاه خود را از پتانسیل ها وقابلیت های علمی ، صنعتی وافراد خلاق موجود در کشور محروم نمی کنیم . ما آن ها را بنابر ماموریت خود و با رعایت مسائل امنیتی جذب می کنیم.پس در ارتقاء نیروی انسانی علاوه بر حوزه دانش و مدارج تحصیلی مهارت هارا هم مدنظر می گیریم. این ،دو ستون اصلی حرکت ماست ولی محور سومی هم وجود دارد به نام خلاقیت که از خلاقیت الهی نشأت گرفته است .خداوند برخی مخلوقاتش را با قابلیت خلاقیت های ویژه ای آفریده است.انسان های خلاق انسان های ویژه ای هستند که باید شناسایی شده،آن ها را ارتقا داده و به کار گیری کنیم.ممکن است خلاقیت آن ها در حوزه دانش یا مهارت باشد . مانند استاد دانشگاهی که در حوزه ی تولید دانش با خلاقیت جلوفته یا صنعت گری که شاید زمینه دانش مناسبی نداشته باشد ولی خروجی های بسیار تعیین کننده ای داشته باشد .در تاریخ هم بسیار دیده شده مخترعین بنام دنیا که تحصیلات دانشگاهی آن چنانی نداشتند،مانند ادیسون که تحصیلات عالیه نداشته ولی این نخبه بودنش سبب جهش او می شود. تلاش ما بر این است که سه بعد دانش ،مهارت و خلاقیت را در قالب پرورش نیروی انسانی به صورت فردی یا کار گروهی به کار گیریم.البته باید در نظر داشته باشیم که سر منشا و پشتیبان تمام این ها عنایات الهی است که مقام معظم کل قوا در صحبت هایشان در حوزه علم و فناوری همیشه وقتی صحبت از علم و دانش می شود ایمان را هم می آورند.ما پروژه های مشترکی با مراکز صنعتی ،دانشگاهی و عناصر خلاق داریم که هم کار را به آنها ارجاع می دهیم و هم آنها را در مجموعه خود پذیرفته وکار را به آنها واگذار می کنیم در رابطه با مدیریت دانش کارهای بسیار پیچیده در سطح ارتش در حال انجام است در نیروی زمینی هم این کارها مدنظر قرار گرفته است کارهایی چون مستندسازی و جمع آوری دانش سازمانی ، چون یکی از بزرگ ترین سرمایه های نیروی زمینی دانش ضمنی است به روز کردن این دانش، نگهداری آن، تبدیل دانش ضمنی به دانش تصریحی به طوری که قابل انتقال به نسل های بعدی باشد از دغدغه های ما است همچنین نگهداری آیین نامه های فنی موجود در ارتش قسمتی از دانش فنی موجود سازمان هستند.

*** امیر در رابطه با آخرین دستاوردهایی که در حال حاضر به آنها مشغول هستید بفرمایید؟**

ما هم اکنون مشغول گسترش و عمق بخشیدن به همان دستاوردهایی

*** با مصوبه حضرت آقا کلمه تحقیقات به معاونت های جهاد خودکفایی نیروها اضافه شد وایشان در صبحگاه مشترکی درستاد مشترک ارتش فرمودند: ما باید خود کفا باشیم و روی پای خودمان بایستیم، به دنبال ساختن تجهیزات، تانک، نفر بر ،کشتی ،هواپیما و..باشید شما امکانات را در اختیار دارید و می توانید.**

هستیم که سال گذشته فرمانده محترم نیروی زمینی ارتش جمهوری اسلامی ایران رونمایی کردند ، سلاح تکتیر انداز ۱۴،۵ میلی متری شاهد ، که تولید محدود آن شروع ،مواردی مبتنی بر اقتصادی کردن طرح ، افزایش کارایی ها ، خوش دست کردن ، افزایش دقت و.. مد نظر قرار گرفته و دررزمایش ها نیز شرکت داده شد ،خروجی های آن را نیز گرفتیم .خودروی ۲،۵ تن تاکتیکی نینوا ، تولید محدود آن در نیرو در حال انجام است ما برای انتقال یک محصول به صورت کامل به صنعت نیاز است تمام جزئیات (detail)،نقشه ها و.. آن را به صنعت بدهیم مانند وقتی که صنعت محصول را از کشور خارجی خریداری می کنداین کاری است که استاندارد از خودرو سازان یا از صنعت میخواهدکه ما نیز برابر استاندارد عمل می کنیم. ان شا الله در سال جدید ، شاهد انتقال فناوری خودروی نینوا به یکی از صنایع کشور خواهیم بود. تانک ذوالفقار ایران که به عنوان یک تانک محسوب نمی شود و قله ی دانش حوزه زرهی است که ما ارتقا آن را ادامه خواهیم داد. تانک صمصام ایران که ارتقا تانک ام شصت و نشات گرفته از تانک ذوالفقاراست. ضمناً در حوزه های ارتباطی ، جنگالی و راداری هم دستاورد های دیگری را داریم که برخی از آن ها بنا به صلاحدید فرمانده نیروی زمینی ، قابل رونمایی است و برخی ، قابل رونمایی نخواهد بود چون الزامات دفاعی امنیتی برآن مترتب است . رو نمایی تجهیزات منوط به اوامر فرماندهی است هر انچه گفته شد از لحاظ طیف محصولات ،طیفی بود که خود امیرپوردستان قبلا اعلام کرده بودند،ما در حوزه ای نیستیم که بخواهیم ، جلوتر از فرماندهی حرکت کنیم.

***با صنایع خودکفایی نیروهای مسلح دیگر مثل سپاه ،وزارت دفاع ، نیروی انتظامی و.. چگونه تعاملی دارید؟آیا پروژه های مشترک نیز دارید؟**

ما با صنایع دفاعی فعال بخصوص رزم زمین ارتباط تنگاتنگ داریم. ارتباط به دوگونه است یک توسط ستادهای بالاتراز ما هماهنگ می شود،حتی فعالیت های ما با فعالیت های یگان های فعال در حوزه رزم زمینی که واگذاری مأموریت ها،ارزیابی خروجی ها،تحقیقات رزم زمینی را برعهده دارند در سطح نیروهای مسلح برعهده ستاد کل است .خود ما هم در عرض سازمان جست وجو می کنیم تا ببینیم فعالیت ها در حوزه رزم زمینی چگونه است و از اینکه کارهای موازی انجام ندهیم استقبال می کنیم . تلاشمان این است که از پتانسیل های موجود هم افزایی وحداکثر استفاده را کنیم. اگر کاری را دوستان بزرگوار در دسترس دارند ما حوزه ی کنارآن ها را شروع می کنیم که بتوانیم با همدیگر تبادل داشته باشیم. اعتبارات تحقیقاتی و پتانسیل ها محدود است و سعی می کنیم تبادل داشته و برای هماهنگ کردن استقبال هم می کنیم.

در حوزه های هوا، دریا، زمین و پدافند با سازمان های تحقیقاتی هم در داخل ارتش و هم با برادران بزرگوارمان در تحقیقات نیروی زمینی سپاه ارتباطات تنگاتنگی داریم نمونه این حوزه ها تحرک ،آتش ، جنگال بوده است. حوزه هایی که یادر کنار هم کار می کنیم یا با هم داد و ستد کرده و یا پروژه هایی را تقریبا به صورت مشترک تقسیم کرده و پابه پای هم جلو می رویم، چون اگر دشمن بخواهد وارد مرزهای مقدس جمهوری اسلامی شود برایش فرقی نمی کند که نیروی مسلحی که در مقابلش ایستاده چه نیرویی است .از تدابیرمقام معظم فرماندهی کل قوا رقابت مثبت وسازنده ی بین نیروها است، چون رقابت مثبت و سازنده باعث پیشرفت می شود.رقابتی که جنس آن از تعامل باشد نه تقابل، هنگامی که جنس رقابت تعامل باشد باعث پیشرفت سازمانی خواهد شد.

***ایا با پروژه های دانش بنیان ارتباط دارید ؟**

تعریفی از علم داریم که به آن (science) می گویند ومحل وقوع آن در دانشگاه است آن تعریفی که به عنوان دانش (knowledge) محسوب می شود محل وقوعش در صنعت است . تفاوت علم با دانش در این است که وقتی فناوری بر علم سوار شود را دانش می گوییم. علم یک زیر ساخت است، در واقع فونداسیون و پایه همه این ها علم است علم گستردگی و معنویت بالایی دارد ولی ارزش ریالی و بهای زیادی ندارد. آخرین دستاوردهای علمی در هر حوزه ای ارزش مالی زیادی ندارد اما دانش فنی ساخت یک وسیله هر چند کوچک ارزش مادی بالایی دارد چون دانش است که به محصول تبدیل می شود .گرایش ما نیزبه دانش است . در دانش هم دسته بندی های مختلفی داریم محل تحقیقات ما بنیادی نیست چون خروجی آن علم است، تحقیقات ما کاربردی و توسعه ای است که خروجی دانش را داردو در محیط صنعت اتفاق می افتد. محل ما و تحقیقات نیروها در لایه بالای تحقیقات کاربردی وتوسعه ای است یعنی آنجا که نزدیک به محصول است ما نمی توانیم از دانش بنیادی ومحصولاتش دوری کنیم چرا که آن ها زیر ساخت همه موارد هستند. معمولا

سازمانهای تحقیقاتی مانند ما زیاد در حوزه تحقیقات بنیادی وارد نمی شوند چون تحقیقات بنیادی بیشتر در دانشگاه های نیروهای مسلح یا در صنایعی که گسترش و عمق دارند انجام می شود. در حوزه ی توسعه ای رشد ما بیشتر است و اینجا رنگ و بوی خلاقیت خیلی بیشتر از دانش است .در حوزه تحقیقات کاربردی توسعه ای گاهی مواقع وقتی به لایه های بالا رسیده ایم ،بخشی از محصول ما نیازمند یک زیر ساخت مناسب است که مادر آنجا ورود پیدا کرده و بنیانش را مستحکم می کنیم و دوباره به جایگاه خود باز می گردیم .در تحقیقات بنیادی ما به اندازه نیازمان وارد می شویم چرا که نباید حوزه ی ماموریت خود را گم کنیم. برخی از تکنولوژی های حیاتی و نوین، دانش بنیان هستند مثلا نانو تکنولوژی جزء تکنولوژی های نوین است. آنجا که دانش بنیادی می خواهد ،باید در مراکز بنیادی استفاده شود ولی کاربردی کردن دانش نانو تکنولوژی در محصول توسط ما انجام می گیرد .چراکه جایگاه ما جایگاه نزدیک به محصول است .

*** به حوزه ی نانو تکنولوژی اشاره ای داشتید، در حوزه ی بیو تکنو لوژی و در حوزه های مشابه ، با توجه به جنگ های نوین چگونه عملکردی داشته و چه جایگاهی داریم؟**

بایونیک بخش اعظم بیوتکنولوژی است ، که نیرو های فرا منطقه ای نیز چندین سال است که در این حوزه کار می کنند حوزه بایو در حقیقت یعنی روی دست خدا نگاه کردن، از قدیم هم این طور بوده، انسان هواپیما را از روی پرنده ،رادار را از روی خفاش و..ساخته است. ما در کشور نهاد های بسیار قوی در حوزه بیو تکنولوژی داریم .سیاست ما سیاست پدافندی ست. طبق قانون اساسی ما در ارتش حفظ مرزها را به عهده داریم،ما در قالب ماموریت مان حرکت می کنیم،ابتدا خوب نگاه می کنیم که چه کسی قصد تجاوز و تعدی دارد ،چه تجهیزات و فناوری را استفاده می کند ، اولین گام مؤثر ما این است که دشمن را بشناسیم و او را از قابلیت های ذی نفعش محروم کنیم ، بعضی مسائل فقط در حوزه ی آفند اثر دارند و در کشورگشایی می تواند اثر بخش باشد که ما نمی توانیم از آن تبعیت کنیم پس تنها در حوزه آنها شناخت کسب می کنیم .

*** در رابطه با تنوع محصولات تولیدی و کاربردآنها توضیح بفرمایید؟مهمترین این تولیدات چیست و چه ویژگی هایی دارد؟**

همان طور که گفتم ما دانش بنیان حرکت می کنیم، مثلا در حوزه ی زرهی ما حرف اول را در سطح کشور ومنطقه می زنیم چون اولین نیرویی بودیم که به دانش فنی وبومی ساخت تانک در منطقه دست پیدا کردیم. این دانش درسازمان ما رسوخ کرده و دیگر برای ما مهم نیست که چه تانکی وچه بدنه ای مورد نیاز باشد، براساس نیاز عملیاتی هر وسیله شن داری که مدنظر باشد قابل ساختن است. پس تنوع محصولات بستگی به نیاز عملیاتی دارد ما این قابلیت را داریم که بنا بر نیاز عملیاتی محصولات متنوع تولید کنیم .تولید محصولاتی با قابلیت نصب وحمل انواع تجهیزات و کاربرد آن در محیط های گوناگون اصلا کار مشکلی برای ما در این حوزه نیست.همچنین تجهیزات

*** بعد از پیروزی انقلاب بیش از ۵۰ هزار مستشار ناگهان از ارتش رفتند، آموزش های خیلی از تجهیزاتی که از غرب به ما داده بودند، هنوز کامل نشده بودو برخی تجهیزات حتی در استارت زدن هم مشکل داشتند چون به خاطر آموزش ناتمام قرار نبود که آنها روشن شود.**

،جنگال ،سلاح ،مهمات، فناوری های هوشمند ورباتیک همه حوزه هایی است که ما در آن حرف زیادی برای گفتن داریم وبنا بر نیاز،می توانیم در محصولات تنوع دهیم .الحمدالله راس این پیشرفت رو به آینده است .

*** آیا تحریم ها در پروژه های شما اثر گذار بوده است ؟**

درباره تحریم ها برآورد ما این است که بیشترین قشری که از تحریم آسیب می بینند قشر واسطه ها هستند.برای سازمانهای تحقیقاتی تحریم باعث رشد است چون اصل تحقیقات نظامی و دفاعی ما در جمهوری اسلامی به خاطر تحریم به وجود آمده است پس هر چقدر تحریم جدی تر ،رشد و بلوغ ما بیشتر وتعداد مراجعین ما افزایش پیدا خواهد کرد.درباره برخی زیر مجموعه ها که هرچه تحریم شدید تر شود متضرر می شوند ما حمایت می کنیم و از صنایع مادرِ کشور هم می خواهیم در این حوزه بسیج شده وآنها را پشتیبانی کنند. بزرگوارانی که دست اندر کار در حوزه تحقیقات هستند معتقدند در حوزه تحقیقات تحریم سبب رشد وبلوغ شده است.

*** درباره جهاد خودکفایی و همراه شدن کلمه جهاد با این معاونت بفرمایید؟**

ازمعدود سازمان هایی که جهاد و تحقیقات را در کنار هم دارد فقط ارتش جمهوری اسلامی است،کارکنان خدوم جهاد خودکفایی ، در ارتش برای ورود به حوزه ی تحقیقات جهاد گونه و تا پای جان وارد می شوند. به همین خاطر هم خروجی های ما بالاتر از سطح توانمان است و این عنایت الهی است که در حقیقت نصیب ما شده است،برای وقوع بعضی دستاوردها حد اقلی وجود دارد که گاهی آن حداقل از تجمیع توان ما بسیار بالاتر است و عنایت الهی به خاطر نگاه جهاد گونه ایست که بچه ها این جا گاها از همه چیز خود می گذرند. وقتی بچه ها برای تست می روند با اینکه تمام الزامات احتیاطی را در نظر می گیریم ولی به امید برنگشتن می روند. این کلمه جهاد رسالت ما را افزایش میدهد این واژه برای تمام بچه هایی که در این سازمان در حال کار هستند انتها نگذاشته و باعث شده که علاوه بر جهاد خودکفایی جهاد کفایی را هم درآن لحاظ کنند.

تاکتیک آمریکایی مذاکره

■ زهیر قاسمی

یکی از مقولاتی که رهبر فرزانه انقلاب در جمع زائرین و مجاورین حریم رضوی در ابتدای سال ۹۲ تبیین فرمودند؛ واکاوی موضوع مذاکره دولت آمریکا با ایران است. ماجرایی که هر از چند گاهی در تحلیل های رسانه های داخلی و خارجی مطرح و از سوی حاکمان ایالات متحده از جمله اوباما و وزیر امورخارجه این کشور شنیده می شود. طرح موضوعی که در مطالعه و بررسی رفتار حاکمان کاخ سفید در طول عمر انقلاب خلاف آن کاملاً مشهود بوده و تاریخ سه دهه اخیر گواه این موضوع است که آمریکا از هیچ اقدامی برای تکمیل پازل راهبردی خود در براندازی نظام اسلامی فروگذاری نکرده و همواره درصد بوده تا با تهدید آفرینی در مسیر اهداف ملت ایران، چالش های بسیاری را برای نظام جمهوری اسلامی ایران به وجود آورد. از این رو مقام معظم رهبری در شفاف سازی این طرح ابهام آلود به این واقعیت اشاره فرمودند که « آمریکایی ها گاهی در رسانه‌ها با ملت ایران اظهار دوستی کردند، اما برخلاف این اظهارات غیرواقعی، در عمل سعی کردند نسبت به ایران و ملت ایران سختگیری کنند؛ تحریم های شدیدی را از اوائل سال ۹۱ گذاشتند ــ تحریم نفت، تحریم بانک و مبادلات بانکی و پولی بین جمهوری اسلامی و کشورهای دیگر ــ کارهای زیادی هم در این زمینه انجام دادند.... آمریکائی‌ها دشمنی می کنند، می گویند شما نفهمید که ما با شما دشمنیم».

در واقع تمایل برای مذاکره و همچنین طرح این موضوع در افکار عمومی داخلی و نظام بین الملل رفتاری است که با کمی تامل، دو گانگی در گفتار و رفتار سران دولت آمریکا را نمایان می سازد و این رویکرد تکرار همان "سیاست دست چدنی در دستکش مخملی" است . از این رو به تعبیر مقام معظم رهبری: هرگاه نام «دشمن» برده می شود، ذهن ملت ایران متوجه دولت آمریکا میشود. چرا که دولت آمریکا از طرح موضوع مذاکره به دنبال دستیابی به راه حل منطقی در زمینه گفت وگوهای هسته ای نیست. هدف آمریکا اعلام مواضع خود و پذیرش آن از سوی ایران است. چرا که طرح مذاکره در حالی از سوی دولت ایالات متحده آمریکا مطرح می گردد و برخی از افراد به اصطلاح روشنفکر نیزدر داخل نیز با آن همراه شده اند که غرب به سرکردگی دولت ایالات متحده ؛ باحجم فزاینده‌ای از تهدیدات اقتصادی و سیاسی در غالب تحریمهای نفتی، فشار همه جانبه خود را برای به زانو در آوردن ملت ایران در

دستور کار قرار داده و ا ین رویکرد معنا و مفهوم مذاکره را به واژگانی دیگر همچون تزلزل در ا هداف انقلابی و تسلیم در برابر آمریکا مبدل ساخته است.

دولت اوباما با درمیان کشاندن طرح مذاکره و از سویی دیگر استمرار فشارهای اقتصادی و تحریم های نفتی به دنبال آن است که این تصویر را از ملت ایران به جهانیان نشان دهد که ملت ایران از آرمان های انقلابی خویش دست کشیده است و مذاکره با آمریکا را به عنوان قدرت برتر پذیرفته است. لذا در سطح وسیعی از رسانه های وابسته به نظام امپریالیستی در حال تبلیغ می باشد که انجام مذاکره و برقراری ارتباط، همه مشکلات اقتصادی ملت ایران را مرتفع خواهد نمود واین رویکرد می تواند به عنوان راه حل برون رفت از چالش های فی مابین ایران و دولت ایالات متحده آمریکا باشد.

از این رو بنا به فرمایش رهبر فرزانه انقلاب: «پیشنهاد مذاکره از سوی آمریکائی‌ها، یک تاکتیک آمریکائی و برای فریب دادن افکار عمومی است؛ افکار عمومی دنیا و افکار عمومی مردممان».

در واقع سیاست مذاکره از سوی دولت اوباما موید راهبرد قدرت هوشمند آمریکا علیه ایران بوده؛ چرا که به تعبیر رهبری: «سی و چهار سال است که دولتهای گوناگون آمریکا با فهم غلط از ایران و ایرانی، دشمنی‌های گوناگونی را با ما طراحی کرده‌اند. از سال اول پیروزی انقلاب و تشکیل نظام اسلامی، اینها با ما دشمنی کردند؛ در زمینه‌ی امنیت، علیه امنیت ما برنامه‌ریزی کردند؛ حرکات خصمانه انجام دادند؛ علیه تمامیت ارضی ما اقدام کردند؛ از دشمنان ریز و درشت ما در طول سالهای متمادی همیشه حمایت کردند؛ علیه اقتصاد ملی ما فعالیت کردند؛ از همه‌ی ابزارها علیه ملت ایران استفاده کردند».

از این رو ماهیت طرح پیشنهادی مذاکره، با استمرار دشمنی آمریکا با ملت ایران معنا و مفهوم جالبی ندارد؛ چرا که مسلماً گفتمان غالب در سیاست های جمهوری اسلامی ایران نیز بر مبنای صلح و مذاکره بوده و همواره گفت وگو و مذاکره از اصول اساسی در روابط بین الملل قلمداد می گردد؛ به گونه ای که هم اکنون نیز ریشه های بیداری اسلامی در کشورهای جهان عرب نیز برآمده از گفتمان فعال و دیپلماسی عمومی نظام اسلامی است؛ ولیکن آنچه در رفتارهای خصمانهِ دولت ایالات متحده آمریکا در ادعای طرح مذاکره کاملاً آشکار است، نداشتن شرایط و مقدمات اساسی یک گفت وگوی برابر است. چرا که اعمال تحریم های اقتصادی، افزایش فشارهای سیاسی، تهدید آفرینی نظامی در محیط پیرامونی ایران، فتنه انگیزی و بحران سازی، دلایل عدم صداقت دولت ایالات متحده آمریکا در طرح مذاکره با ایران است.

لذا اگر دولت آمریکا به دنبال مذاکره با ایران است بنا به فرمایش رهبر فرزانه انقلاب: «آمریکائی‌ها از دشمنی با جمهوری اسلامی دست بردارند، از دشمنی با ملت ایران دست بردارند...اگر دنبال راه عاقلانه می گردند، راه عاقلانه این است که سیاست خود را تصحیح کنند؛ عمل خود را تصحیح کنند».